

Утвърдил:

X

Савка Янева
Директор

ГОДИШНА ПЛАН-ПРОГРАМА ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА за учебната 2026/2027 година

Мото: „Движи се умно! Бъди пример на пътя!“

I. Контекст и основание

Годишната план-програма надгражда досегашната организация на дейностите по БДП в училището и поставя по-силен акцент върху практическото обучение, промяната на нагласите и активното участие на учениците. Особено внимание през учебната 2026/2027 г. се отделя на учениците от прогимназиален етап, при които е необходимо да се повиши мотивацията за участие в практически дейности, управление на велосипед и училищни/външни състезания.

Планът запазва основните направления от предходната училищна план-програма: контрол и организация на обучението по БДП, практическа насоченост, извънкласни инициативи, взаимодействие с институции и родители, работа за безопасна среда около училището и участие в състезателни форми.

II. Основна цел

Формиране на трайна култура за безопасно поведение на пътя чрез знания, практически умения, лична отговорност, ученическо участие и позитивна мотивация, като се създадат условия учениците от I–VII клас да прилагат правилата в реални и защитени практически ситуации.

III. Специфични цели

- Надграждане на знанията и уменията по БДП от начален към прогимназиален етап.
- Повишаване на интереса на учениците от V–VII клас към безопасното управление на велосипед.
- Изграждане на училищна култура, в която умелото и безопасно колоездене е престижно и желано умение.
- Подготовка на мотивиран училищен отбор за участие поне в едно външно състезание по БДП/майсторско управление на велосипед.
- Включване на по-големите ученици като наставници и „VELO инструктори“ на по-малките.
- Развитие на умения за оценка на риска, вземане на решения и отговорно поведение.
- Активно взаимодействие с родители, Община Елин Пелин, РУ на МВР – Елин Пелин и други партньори.

IV. Основни приоритети

- Практическо обучение – повече дейности на площадка, трасе и в реална среда, а не само в класната стая.

- Мотивация чрез мисии, нива, отборни задачи, личен напредък и признание.
- Приемственост I–VII клас – всяка възрастова група надгражда предходното ниво.
- Ученическо лидерство – учениците от V–VII клас получават реални роли при демонстрации и обучения.
- Състезателна подготовка – постепенно изграждане на умения, без натиск за предварително участие.
- Безопасна училищна среда – наблюдение и предложения за рисковите места около училището.

V. Възрастови направления

Етап/клас	Основен акцент	Практически резултат
I клас	Безопасен пешеходец	Разпознава безопасни места за пресичане и основни рискове.
II клас	Познавам знаците	Разпознава основни знаци и прилага правила като пешеходец.
III клас	Моят велосипед	Познава велосипеда, екипировката и основните правила.
IV клас	Аз съм безопасен велосипедист	Изпълнява базови практически упражнения и безопасно управление.
V–VII клас	Вело академия и ученическо лидерство	Майсторско управление, казуси, отборни мисии, подготовка за състезания.

VI. Календар на практическите инициативи

Срок	Инициатива	Класове	Съдържание	Отговорни	Индикатор
Септември	„Моят безопасен път“	I–VII	Обход/наблюдение на района; опасни места; правила за пешеходци и велосипедисти.	Класни ръководители, УКБДП	Проведени дейности; ученически предложения.
Септември	Европейска седмица на мобилността	I–VII	Ден на велосипеда, ходенето пеша и безопасната мобилност; демонстрации.	УКБДП, учители	Участници и снимков материал.
Октомври	„Вело старт“	IV–VII	Проверка на велосипед, каска, спирачки, гуми, светлоотразители; първи упражнения.	УКБДП, учител ФВС	Брой включени ученици; начален профил на уменията.
Ноември	„Виж ме в тъмното!“	I–VII	Практически опити със светлоотразители, видимост и безопасно	Класни ръководители	Изработени материали; участие.

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ – С. ЛЕСНОВО, ОБЩИНА ЕЛИН ПЕЛИН

2119 с. Лесново, ул. „Осма“ № 2 | info-2309691@edu.mon.bg

			облекло.		
Декември	БДП Escape Room „Излез от риска“	V–VII	Отборни казуси, знаци, загадки и решения на пътни ситуации.	УКБДП, учители	Отбори; решени казуси; обратна връзка.
Януари	„Ти решаваш!“	V–VII	Анализ на реалистични пътни ситуации: риск, грешка, правилно решение.	Класни ръководители	Решени казуси; аргументирани решения.
Февруари	Вело академия – ниво 1	V–VII	Баланс, слалом, контролирано спиране, движение между препятствия.	УКБДП, учител ФВС	Преминати станции; личен напредък.
Март	Вело академия – ниво 2	V–VII	Сигнали с ръка, завиване, учебно кръстовище, реакция при препятствие.	УКБДП, учител ФВС	Преминати практически умения.
Април	Училищна „ВЕЛО ЛИГА“	IV–VII	Отборно състезание: управление, знания, безопасност, екипност.	УКБДП, учители	Класиране; точки; подбор на кандидати.
Май	„Отбор Лесново“	V–VII	Подбор и целева подготовка на ученици за общинско/областно/друго състезание.	УКБДП, учител ФВС	Сформиран отбор; проведени тренировки.
Юни	„Безопасни на колела“	I–VII	Финален празник, демонстрации, щафета, сертификати и представяне на уменията.	УКБДП, учители	Празник; наградени ученици; отчет.

VII. Специална програма „ВЕЛО ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО 2026/2027“

Програмата е насочена основно към учениците от V–VII клас. Участието започва с кратки, достъпни вело мисии, без първоначално изискване ученикът да се ангажира със състезателно участие. Целта е постепенно да се създадат увереност, интерес и желание за представяне на училището.

Мисия 1: Баланс – Изминаване на определено разстояние възможно най-контролирано, без стъпване на земята.

Мисия 2: Точна спирка – Контролирано спиране с предната гума в обозначена зона.

Мисия 3: Змия – Слалом между конуси без събаряне и с контрол на скоростта.

Мисия 4: Сигнал и контрол – Правилно подаване на сигнал с ръка при запазване на устойчивост.

Мисия 5: Майстор на трасето – Комбинирано трасе с няколко последователни задачи.

Мисия 6: Познавам правилата – Кратък тест/QR тест по БДП и велосипедна безопасност.

VIII. Нива на напредък и „Вело паспорт“

За мотивация се въвеждат нива на напредък, които не са оценки:

СТАРТ → БРОНЗОВ ВЕЛОЕЗДАЧ → СРЕБЪРЕН ВЕЛОЕЗДАЧ → ЗЛАТЕН ВЕЛОЕЗДАЧ → ВЕЛО ШАМПИОН

В индивидуалния „Вело паспорт“ могат да се отбелязват следните умения:

- Проверявам велосипеда преди тръгване.
- Използвам правилно каска и защитна екипировка.
- Владея баланс.
- Спирам контролирано.
- Преминавам слалом.
- Подавам правилно сигнал с ръка.
- Познавам основните пътни знаци.
- Преминавам учебно кръстовище.
- Преминах финалното вело трасе.

IX. Училищна „ВЕЛО ЛИГА“

Учениците се организират в отбори. Точките се дават не само за бързина, а за безопасност, правилно изпълнение, знания, екипна работа, помощ на съотборник и личен напредък. Това позволява на ученици с различно ниво на колоездачни умения да имат значима роля.

- Точки за майсторско управление.
- Точки за правилно изпълнение.
- Точки за знания по БДП.
- Точки за работа в екип.
- Точки за безопасност.
- Точки за помощ на съотборник.
- Точки за подобрение спрямо предходен резултат.

X. Ученическо лидерство – „Вело инструктори“

Ученици от VI–VII клас, които показват отговорност и добри практически умения, се включват като помощници при станции за по-малките ученици – например „Слалом“, „Пътни знаци“, „Каска и екипировка“. Те демонстрират, обясняват и насърчават, като работят под прякото ръководство на педагогически специалист.

XI. Ученически граждански проект „Безопасно около нашето училище“

В прогимназиален етап се организира наблюдение на пътната среда около училището. Учениците идентифицират рискови места, изработват карта/фотодокументация и формулират конкретни предложения за подобряване на безопасността. Обобщените предложения могат да бъдат представени на училищното ръководство и при необходимост – на Община Елин Пелин.

XII. Организационни и контролни дейности

Дейност	Срок	Отговорни
Контрол на обучението по БДП и спазване на учебната документация.	През учебната година	Директор, УКБДП

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ХРИСТО БОТЕВ“ – С. ЛЕСНОВО, ОБЩИНА ЕЛИН ПЕЛИН

2119 с. Лесново, ул. „Осма“ № 2 | info-2309691@edu.mon.bg

Изготвяне/спазване на график за обучението по БДП.	Начало на учебната година	УКБДП, класни ръководители
Осигуряване и актуализиране на дидактически и практически материали.	Постоянен	УКБДП
Осигуряване на велосипеди, каски, конуси и наличното оборудване в техническа изправност.	Преди практическите дейности	УКБДП, определени отговорни лица
Информирание на директора при ПТП с участие на ученик.	Незабавно/съгласно вътрешния ред	Класни ръководители, УКБДП
Актуализиране на вътрешни правила и документи при необходимост.	При необходимост	Директор, УКБДП
Координиране на участията с календара за ученически изяви и състезания.	По график	Директор, УКБДП
Предложения за подобряване на прилежащата пътна инфраструктура.	При необходимост	Директор, УКБДП

XIII. Работа с родители и партньори

- Представяне на основните рискове по маршрута до училище на родителски срещи.
- Информирание на родителите за правилната велосипедна екипировка и безопасното придвижване.
- Покана към родители с подходящ опит да съдействат при училищни демонстрации, без да заместват педагогическия контрол.
- Съвместни инициативи с Община Елин Пелин и РУ на МВР – Елин Пелин.
- При възможност – участие на външни специалисти като демонстратори, гости или съдии в практическите инициативи.

XIV. Популяризиране на БДП

Училището отбелязва подходящи национални и европейски инициативи по БДП и мобилност и популяризира ученическите дейности чрез информационни табла, училищния сайт/канал, изложби, кратки ученически материали и представяне пред родители.

XV. Очаквани резултати и индикатори

- По-висок дял на учениците от V–VII клас, включени поне в една практическа вело дейност.
- Измерим личен напредък на участниците чрез „Вело паспорт“ и практически станции.
- Сформиран училищен отбор „Отбор Лесново“.
- Участие на училището в поне едно подходящо външно състезание при наличие на обявена възможност и подготвен отбор.
- Проведена училищна „ВЕЛО ЛИГА“ и финален празник.
- Повишена активност на учениците от прогимназиален етап като наставници и организатори.
- Формулирани ученически предложения за по-безопасна среда около училището.

- Подобрена култура на безопасно поведение като пешеходци и велосипедисти.

XVI. Проследяване и отчитане

УКБДП проследява изпълнението на дейностите чрез графици, кратки отчети, брой участници, резултати от практически станции, ученически продукти, снимков материал и обратна връзка. В края на учебната година резултатите се обобщават и представят пред Педагогическия съвет, като се формулират препоръки за следващата учебна година.

Изготвил: Председател на УКБДП: Силвия Иванова